

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології та функціональної діагностики

Силабус навчальної дисципліни
«Основи клініко-лабораторної діагностики»

Обсяг	Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин (1,5 кредити)
Семестр, рік навчання	XI- XII семестри, 6 рік навчання
Дні, час, місце	Відповідно до затвердженого розкладу занять кафедри професійної патології та функціональної діагностики. Форми навчання: денна.
Викладач (-і)	Д.м.н., проф. Ігнат'єв О.М., к.м.н., доцент Панюта О.І., к.м.н., доцент Опаріна Т.П., к.м.н., доцент, к.м.н. Ямілова Т.М. асистенти: Добровольська О.О., Каташинська Н.М.
Контактний телефон	(048)704 78 79
E-mail	prof.cl.lab@onmedu.ua
Робоче місце	кафедра професійної патології та функціональної діагностики, терапевтичне відділення ООКМЦ, клініко-діагностична лабораторія Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіка затвердженого завідувачем кафедри

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація буде здійснюватися очними зустрічами та застосуванням соціальної мережі Internet, Telegram, WhatsApp

Мова навчання: українська.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни є теоретичні знання та практичні вміння та навички з питань організації лабораторних досліджень у галузі охорони здоров'я; діагностика та контроль лікування найбільш типових захворювань.

Пререквізити: медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, медична та біологічна фізика, патофізіологія, патоморфологія, організація та економіка охорони здоров'я, внутрішня

медицина, фтизіатрія, дерматологія, психіатрія, наркологія, оториноларингологія, неврології, травматологія і ортопедія

Постреквізити: внутрішня медицина, інфекційні хвороби, оториноларингологія, епідеміологія, неврологія, дерматологія, професійні хвороби, онкологія, організація охорони здоров'я, травматологія і ортопедія, алергологія.

Метою вивчення елективного курсу є формування, засвоєння та систематизація знань і умінь з аналітичних і клінічних основ лабораторної діагностики, що дозволить планувати, організувати, самостійно проводити та інтерпретувати лабораторні дослідження біологічного матеріалу; раціонально використовувати лабораторні алгоритми при різних формах патології.

Набуття/оволодіння компетентностями.

• *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- *загальні:*

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність знати та розуміти предметну область та професійну діяльність.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати інформаційні і комунікаційні технології, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність до адаптації та прийняття обґрунтованого рішення в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті, спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально та свідомо.

ЗК10. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

– *спеціальні (фахові, предметні):*

СК1. Навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта

СК2. Здатність визначати перелік необхідних клініко- лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.

СК3. Здатність встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання.

СК5. Здатність діагностувати невідкладні стани.

СК6. Здатність визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу.

СК8. Здатність виконувати медичні маніпуляції.

СК10. Здатність планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.

СК14. Здатність вести медичну документацію.

Конкретні цілі навчання

Головними задачами при вивченні теоретичного та практичного курсу лабораторної діагностики є:

- ознайомлення з основними сучасними клініко-лабораторними методами обстеження хворого;
- вивчення основних клініко-лабораторних методів дослідження біологічних рідин (кров, сеча, мокротиння);
- ознайомлення з основними клініко-лабораторними ознаками найбільш поширених захворювань в клініці внутрішніх хвороб;
- здобуття навичок роботи з сучасним діагностичним обладнанням;
- здобуття навичок аналізу та інтерпретації результатів клініко-лабораторних досліджень хворого;
- вивчення типових змін клініко-лабораторних аналізів під впливом лікарських засобів, що можуть свідчити про розвиток побічної дії ліків;
- засвоєння принципів використання даних клініко-лабораторних досліджень з метою оцінки ефективності та безпечності застосування лікарських препаратів.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, оснований на гуманістичних і етичних засадах;
- ідентифікувати майбутню професійну діяльність, як соціально значущу для здоров'я людини;
- застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності;
- дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності;
- використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності;
- дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності;
- здійснювати професійне спілкування сучасною українською мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела;
- дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді;

- аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

Кінцеві цілі дисципліни

- сформувати системні знання про сучасні лабораторні методи дослідження і можливості їх використання в практичній діяльності лікаря;
- засвоїти загальні принципи інтерпретації результатів клініко-лабораторного обстеження хворого;
- засвоїти основні принципи та закономірності змін клініко-лабораторних показників під впливом різноманітних ліків для контролю за дією лікарських препаратів з метою підвищення ефективності та безпеки лікарської терапії;
- придбати основні навички проведення найбільш поширених клініко-лабораторних аналізів хворих.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати (за переліком 4).

ПРН5. Діагностувати невідкладні стани (за переліком 3).

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції

ПРН 10. Планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.

ПРН 14. Вести медичну документацію.

ПРН 18. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (16 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (29 годин).

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, практичний, наочний, робота з книгою, відео-метод, робота в групах, дискусії, розв'язування ситуаційних завдань, застосування методів моделювання клінічних ситуацій та ін.

Практичні заняття проводять на базі кафедри та клінічної лабораторії Багатопрофільного медичного центру (університетської клініки). Методика організації практичних занять з лабораторної діагностики передбачає необхідність:

- оволодіти практичними навичками з лабораторного обстеження; навичками співпраці з структурними підрозділами лабораторної діагностики, спілкування з співробітниками клінічних лабораторій;
- сформувати розуміння відповідальності за рівень своєї підготовки з лабораторної діагностики і необхідності удосконалення знань і навичок

упродовж навчання і професійної діяльності.

Для реалізації зазначеного на першому занятті відповідного модуля необхідно надати детальний план роботи та забезпечити умови для його реалізації. Цей план повинен включати:

- дослідження, які треба засвоїти (або ознайомитись);
- алгоритми (протоколи) обстежень, встановлення діагнозу, оцінки якості лікування відповідно до стандартів доказової медицини;

Проводяться практичні заняття з включенням:

1) контролю початкового рівня знань за допомогою тестових запитань, складених у форматі запитання з 5 варіантами відповіді, з яких 1 – правильна та перевірки робочих зошитів;

2) призначення обстеження 1-2 хворим із захворюваннями та станами, що відповідають тематиці заняття, з наступним обговоренням правильності плану обстеження для встановлення діагнозу, диференціальної діагностики та лікувальних заходів із застосуванням засад доказової медицини і у відповідності до Національних та Європейських настанов і протоколів;

3) розгляду потреби у додаткових лабораторних методах дослідження, які застосовуються при діагностиці і проведенні диференційного діагнозу, розгляд яких передбачений темою практичного заняття;

4) контролю кінцевого рівня знань за тестовими завданнями, складеними у форматі А.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Вступ до лабораторної діагностики

Розділ 2. Загальноклінічні дослідження

Розділ 3. Біохімічні дослідження

Розділ 4. Методи дослідження систем і органів

Перелік рекомендованої літератури:

1. Ігнат'єв О.М., Опаріна Т.П., Ярмула К.А., Панюта О.І., Добровольська О.О. Сучасні технології у підготовці фахівців з клінічної лабораторної діагностики в Одеському національному медичному університеті. Вісник морської медицини – 2019.- №2. – С. 4-7.

2. Ігнат'єв О.М., Опаріна Т.П., Ярмула К.А., Добровольська О.О. Сучасні технології післядипломної підготовки фахівців із клінічної лабораторної діагностики. Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні», С.148-149, Тернопіль, 17-18 травня 2018 р.

3. Ігнат'єв О.М., Панюта О.І., Ярмула К.А., Опаріна Т.П., Ямілова Т.М., Загородня Л.І., «Лабораторна діагностика»: методичні рекомендації для лікарів-інтернів з практичних навичок за фахом «Лабораторна діагностика». Одеса, 2020 р., с.48.

4. Ігнат'єв О.М., Ярмула К.А., Опаріна Т.П., Ямілова Т.М., Загородня Л.І., Панюта О.І., Турчин М.І. Методичні рекомендації для керівників інтернів

у базових клініко-діагностичних лабораторіях з підготовки лікарів – лаборантів за фахом «Лабораторна діагностика». Одеса 2020, с.52.

5. Клиническая лабораторная диагностика / Айан А.М. Хеннеси, Алан Дж. Джапп - Анализ газов артериальной крови понятным языком. 2-е издание 2018, 168с.

6. Кишкун А.А. Диагностика неотложных состояний: руководство для специалистов клинико-диагностических лабораторий и врачей-клиницистов. М: ГЭОТАР-Медиа, 2019. 736 с.

7. Клінічна лабораторна діагностика: підручник/Лаповець Л.Є., Лебедь Г.Б., Ястремська О.О. та ін.; за ред. Л.Є. Лаповець.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 472с.+32с. кольор. вкл.

8. Клінічна біохімія: [підручник] / за заг. ред. Г.Г. Луньової.- К.: Атіка, 2021. 1200 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України
<https://moz.gov.ua>

2. Сайт Всеукраїнської асоціації лабораторної діагностики
<http://acclmu.org.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті, засвоєння змістового модуля (заключний контроль) – на підсумкових заняттях.

Методи поточного контролю: тестові завдання, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень та оцінка їх результатів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок.

Поточну навчальну діяльність контролюють на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей. Застосовуються наступні засоби визначення рівня підготовки: тестовий контроль, розв'язування ситуаційних задач, контроль практичних навичок, зокрема - уміння правильно призначити та трактувати результати лабораторного обстеження, обґрунтовувати діагноз на підставі аналізу клінічних та допоміжних методів обстеження.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, тестові завдання, ситуаційні задачі, результати лабораторних досліджень, питання для підсумкового контролю.

Форми і методи підсумкового контролю: комплексне тестування на паперовому носії з ручною перевіркою, залік комплексний (усний та письмовий).

Підсумковий контроль з лабораторної діагностики складається на останньому занятті завідувачу або доценту кафедри відповідно за розкладом.

Оцінка успішності з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Оцінювання дисципліни проводиться згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті».

Самостійна робота

Самостійна робота складає 55% у навчальному плані, є складовою частиною навчальної діяльності і входить до кредитів ЄКТС кожного модуля та дисципліни в цілому. Вона включає:

- підготовка до практичних занять;
- виконання і захист ІСРС;
- оволодіння практичними навичками;
- підготовка до підсумкового контролю;

Самостійні роботи з вибіркової програми оформляються письмово, контроль виконання проводиться на відповідних практичних заняттях. Перевірка засвоєного матеріалу за тематикою самостійної роботи здійснюється на підсумковому модульному контролі.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика навчальної дисципліни вибудовується з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, положень ОНМедУ та інших нормативних документів.

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками і компетентностями з дисципліни. При цьому обов'язково враховується присутність та активність студента під час практичних занять.

Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття. На період дистанційного навчання використовуються чати Ms Teams, Viber, WhatsApp, Telegram. Он-лайн заняття на кафедрі проводяться за допомогою системи дистанційного навчання Ms Teams, ZOOM. Кожен студент повинен своєчасно підключитися до вебінарної кімнати. Он-лайн заняття включає в себе демонстрацію навчальних матеріалів на екрані та усний діалог між викладачем та студентами.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: пропуски занять, лікарняні відпрацьовуються згідно з графіком відпрацювань кафедри за дозволом деканату, відповідно до нормативної документації університету. Перескладання диференційного заліку за допуском деканату.

Поведінка в аудиторії: згідно до морально-етичного кодексу ОНМедУ.